

SINIKAELA JA LÄHIALA MAAÜKSUSTE DETAILPLANEERING

SINIKAELA JA LÄHIALA MAAÜKSUSTE DETAILPLANEERING

ALGATATUD: 16. detsember 2024. a Kohila Vallavalitsuse korraldusega nr 2-2/298

VASTU VÕETUD: 26. oktoober 2025. a Kohila Vallavalitsuse korraldusega nr nr 2-2/290

KEHTESTATUD: .....

TÖÖ NUMBER: **1504/24**

HUVITATUD ISIK: **AS TKM Kinnisvara**, Gonsiori 2, Tallinn

PLANEERINGU
KOOSTAMISE
KORRALDAJA: **Kohila Vallavalitsus**, Vabaduse 1, Kohila

PROJEKTIJUHT: **OÜ Entec Eesti**, projektijuht ja arhitekt-planeerija Janne Tekku (Ruumilise keskkonna planeerija, tase 7, kutsetunnistus 176296)

Autoriõigus © OÜ ENTEC EESTI

2025

SELETUSKIRI JA JOONISED: Janne Tekku ja Ülar Jõesaar

SISUKORD

SELETUSKIRI

SISUKORD	4
1 PLANEERITAVA ALA ASEND JA OLEMASOLEV OLUKORD	7
1.1 PLANEERITAVA ALA ASUKOHT JA ÜLDANDMED.....	7
1.2 OLEMASOLEVA OLUKORRA ÜLEVAADE	7
1.3 PLANEERINGUALA JA SELLE MÕJUALA ANALÜÜSIL PÕHINEVAD JÄRELDUSED	8
2 PLANEERINGULAHENDUSE KIRJELDUS	9
2.1 RUUMILISE ARENGU EESMÄRGID	9
2.2 VASTAVUS LIIGILT ÜLDISEMALE PLANEERINGULE.....	9
2.3 KRUNTIDEKS JAOTAMINE, KRUNTIDE EHITUSÕIGUSED	10
2.3.1 <i>Hoonete ja piirete üldised arhitektuurinõuded</i>	11
2.4 LIIKLUSKORRALDUS JA PARKIMINE	11
2.4.1 <i>Parkimise põhimõtted</i>	13
2.4.2 <i>Jalgrataste parkimisnormatiiv</i>	13
2.5 HALJASTUS JA HEAKORD	13
2.6 JÄÄTMEKÄITLUS.....	14
2.7 TULEOHUTUSNÕUDED	14
2.8 PLANEERINGULAHENDUSE KAALUTLUSED JA PÕHJENDUSED.....	15
3 KESKKONNATINGIMUSTE SEADMINE	16
3.1 MÜRA NORMTASEMED.....	17
3.2 KESKKONNANÕUDED PLANEERINGUGA KAVANDATU ELLUVIIMISEKS.....	17
4 TEHNOVÕRKUDE LAHENDUS	19
4.1 VEEVARUSTUS.....	19
4.2 REOVEEKANALISATSIOON	19
4.3 SADEMEVEE LAHENDUS.....	20
4.4 TULETÕRJEVEEVARUSTUS	21
4.5 ELEKTRIVARUSTUS.....	21
4.6 TÄNAVAVALGUSTUS	22
4.7 SIDEVARUSTUS.....	22
4.8 GAASIVARUSTUS	23
4.9 KÜTTEVARUSTUS	23
4.10 ELEKTRIAUTODE LAADIMISTARISTU.....	24
5 KURITEGEVUSRISKE VÄHENDAVALD ABINÕUD	25
6 PLANEERINGU ELLUVIIMISE TEGEVUSKAVA	26

JOONISED

JOONIS 1. ASENDISKEEM	
JOONIS 2. KONTAKTVÕONDI PLAAN	
JOONIS 3. TUGIPLAAN	M 1:500
JOONIS 4. PÕHIJOONIS	M 1:500
JOONIS 5. TEHNOVÕRKUDE JOONIS	M 1:500
JOONIS 6. LIIKLULAHENDUSE JOONIS	M 1:500
JOONIS 7. KRUNTIDE MOODUSTAMISE JOONIS	

ILLUSTRATSIOON

LISAD

- LISA 1. DETAILPLANEERINGU KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE EELHINNANG (ELLE OÜ)
- LISA 2. TEHNOVÕRKUDE VALDAJATE TEHNILISED TINGIMUSED
- LISA 3. SINIKAELA DP LIIKLUSE HINNANG

KOOSKÕLASTUSED

MENETLUSDOKUMENDID

EESSÕNA

Käesoleva *Sinikaela ja lähiala maaüksuste detailplaneeringu* koostamise aluseks on Kohila Vallavalitsuse 16.12.2024 aasta algatamise korraldus nr 2-2/298 ning korralduse lisad (vt MENETLUSDOKUMENDID).

Sinikaela maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise eesmärk on moodustada ärimaa sihtotstarbega krunt, et luua võimalused kauplushoonete ja selle teenindamiseks vajalike hoonete (abihooned) ja rajatiste (parkla, reklaamtulp) ehitamiseks. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 1,7 ha.

Kehtestatud detailplaneering on edaspidi planeeritava maaüksuse hoonestamisel ehitusprojekti koostamise aluseks.

Planeeringu koostamise aluseks olevad dokumendid:

- Kehtivad seadused: Planeerimisseadus; Ehitusseadustik; Maakatastriseadus.
- Riigihalduse ministri 17.10.2019 määrus nr 50 „Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded“.
- Planeeringute vormistamise juhend (alates 1. novembrist 2022. a kehtestatud planeeringutele).
- Geodeetiline aluskaart, koostaja Inseneribüroo Geoalus OÜ, töö nr 24-G304, august 2024. a.
- Rapla maakonnaplaneering „Rail Balite raudtee trassi koridori asukoha määramine“.
- Kohila valla üldplaneering (kehtestatud Kohila Vallavolikogu 28.11.2024 otsusega nr 40).
- Tööprojekt „RB Raplamaa põhitrassi raudteetaristu I etapp“, projekteeija Reaalprojekt OÜ, töö nr P24007/2024-K017.
- Kohila Sinikaela tn 2, Sinikaela tn 1 ja Sõtka tänav asuvate kinnistute ja lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang, koostaja OÜ Estonian, Latvian & Lithuanian Environment (OÜ ELLE), töö nr 24PA58 (vt Lisa 1).
- Terviseameti seisukoht (29.10.2024 reg kirjaga nr 7-1/89) (vt MENETLUSDOKUMENDID).
- Keskkonnaameti seisukoht (11.11.2024 reg kirjaga nr 7-1/101) (vt MENETLUSDOKUMENDID).
- Transpordiameti seisukoht (09.12.2024 reg kirjaga nr 7-1/113) (vt MENETLUSDOKUMENDID).
- Sinikaela DP liikluse hinnang, koostaja ViaVelo Inseneribüroo OÜ, töö nr 6224 (vt Lisa 3).

Planeeringu koostamise korraldaja on Kohila Vallavalitsus.

Planeeringu koostas OÜ Entec Eesti arhitekt-planeerija Janne Tekku (ruumilise keskkonna planeerija, tase 7), vee- ja kanalisatsiooni insener Ülar Jõesaar (Väga Viis OÜ, veevarustuse- ja kanalisatsiooniinsener, tase 8) ja teedeinsener Roland Mäe (ViaVelo Inseneribüroo OÜ, volitatud teedeinsener, tase 8).

Töösse olid kaasatud vallavalitsuse spetsialistid ja AS TKM Kinnisvara esindaja Ülar Hallikivi.

1 PLANEERITAVA ALA ASEND JA OLEMASOLEV OLUKORD

1.1 Planeeritava ala asukoht ja üldandmed

Planeeritav ala asub Kohila vallas Kohila alevis Urge tee ja Härjaoja tee ristmikust edelas. Planeeringuala koosneb osaliselt Sinikaela tn 1 (katastritunnusega 31701:001:2295), Sinikaela tn 2 (katastritunnusega 31701:001:2279) ja Sõtka tänav (katastritunnusega 31701:001:2294) katastriüksustest. Planeeritava ala suurus on 1,7 ha.

Juurdepääs planeeritavale alale on Härjaoja tee kaudu üle olemasoleva kergliikustee (vt *Joonis 3. Tugiplaan*). Samuti on planeeringualale võimalik pääseda Urge teelt, kuid seal ei asu juurdepääsuteed.

Planeeritav ala piirneb põhja poolt järgnevate tranpordimaa sihtotstarbeliste katastriüksustega: Kohila liiklussõlm 413; Kohila liiklussõlm 412; Kohila liiklussõlm 41401. Lääne poole jääb Sinikaela tn 1 katastriüksuse serv (8 m laiune riba). Lõuna poole jäävad Sinikaela tn 1, Sinikaela tn 2 ja Sõtka tänava katastriüksuste osad. Planeeringuala idapiiril asuvad Härjaoja tee ja Kohila liiklussõlm 41402 tranpordimaa sihtotstarbega katastriüksused.

1.2 Olemasoleva olukorra ülevaade

Planeeringuala on üldiselt tasase reljeefiga, põhjapoolne ala on kõrgem, absoluutkõrgused on vahemikus +53.81- +55.61 m. Umbes pool alast on kaetude kõrghaljastusega – alal kasvab kase- ja männinoorendik (vt *foto 1 ja foto 4*). Planeeritav ala on hoonestamata.

Looduskaitselisi objekte alal ei asu.

Detailplaneeringu alal asuvad kitsendustena Rapla- ja Pärnumaa maavarade teemaplaneeringu uuringuruum ja Eesti Lairiba Arenduse SA sideehitise sundvalduse ala (vt *Joonis 3. Tugiplaan*).

Foto 1. Vaade Härjaoja teel äärsele kergliikusteele

Foto 2. Vaade planeeringualast lõunapoole jäävale alale

Foto 3. Vaade Urge teel jalakäijate ülekäigurajale

Foto 4. Vaade planeeritavale alale

Foto 5. Vaade Urge teelt Härjaoja tee ristmiku poole

1.3 Planeeringuala ja selle mõjuala analüüsil põhinevad järeldused

Planeeritav ala asub Kohila alevis Urge tee ja Härjaoja tee ristmikust edelas osaliselt metsaga kaetud piirkonnas. Planeeritav ala paikneb kehtestatud Kohila valla üldplaneeringuga määratud segafunktsiooniga maa-alal, kuhu on lubatud rajada erinevat tüüpi elamuid (sh korterelamuid), majutus-, toidlustus-, büroo-, kaubandus-, teenindus-, spordi-, meelelahutus ja ühiskondlikud hooned, puhkealad ning teed ja tänavad (vt ptk 2.2 ja Joonis 2. Kontaktvööndi plaan).

Planeeringuala vahetus ümbruses ei ole üldplaneeringu järgset arengut asutud veel ellu viima. Käesoleva planeeringuga planeeritav on hoonestatavatest aladest üks esimesi. Detailplaneeringuga lahendusega viiakse ellu üldplaneeringuga kavandatud areng.

Lähim olemasolev bussipeatus „Kohila“ asub ca 1 km kaugusel, ca 2 km kaugusele jääb „Kohila“ rongipeatus. Detailplaneeringualast ca 200 m kaugusele on kavandatud Rail Baltica „Kohila“ peatus. Uus bussipeatus on planeeritud Härjaoja tee äärde, planeeritavast alast lõunapoole, ca 150 m kaugusele.

Kohila aleviku keskus jääb planeeritavast alast ca 1.5 km kaugusele.

2 PLANEERINGULAHENDUSE KIRJELDUS

2.1 Ruumilise arengu eesmärgid

Detailplaneeringu kavandamisega viiakse ellu üldplaneeringu kohane areng. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on moodustada ärimaa sihtotstarbega krunt, et luua võimalused kauplushoonete ja selle teenindamiseks vajalike hoonete (abihooned) ja rajatiste ehitamiseks (parkla, reklaamtulp, jne). Detailplaneeringu koostamise eesmärk ühtib ruumilise arengu eesmärgiga.

2.2 Vastavus liigilt üldisemale planeeringule

Kehtiva Kohila valla üldplaneeringule (kehtestatud Kohila Vallavolikogu 28.11.2024 otsusega nr 40) jääb planeeritav ala segafunktsiooniga maa-alale, kuhu on lubatud rajada erinevat tüüpi elamuid (sh korterelamuid), majutus-, toitlustus-, büroo-, kaubandus-, teenindus-, spordi-, meelelahutus ja ühiskondlikud hooned, puhkealad ning teed ja tänavad. Detailplaneering on kooskõlas üldplaneeringu strateegiliste eesmärkide elluviimisega.

Kaart 1. Väljavõte Kohila valla üldplaneeringu maakasutuskaardist (planeeritav ala tähistatud —)

Segafunktsiooniga m

Planeeritav Rail Baltic

Planeeritav Rail Balticu kohali

Kohila valla üldplaneeringus on määratud tingimused segafunktsiooniga maa-alade kohta järgnevalt:

- *Segafunktsiooniga alale ei või kavandada tootmis- ja laohooneid, hoidlaid, põllumajanduse-, puidu ladustamise ja töötlemise-, jahi- ja kalamajandushooneid, sest neid tegevusi ei ole häiriva mõju tõttu võimalik teiste otstarvetega kombineerida;*
- *Segafunktsiooniga maa-ala kavandamisel tuleb tagada inimhõõtmeline ja sidus avalik ruum, mis arvestab kvaliteetse ruumi põhimõtetega;*
- *Segafunktsiooniga maa-alade kavandamisel tuleb arvestada selle kättesaadavusega kasutajatele läbi erinevate liikumisviiside (nt buss, jalgratas, sõiduauto). Eelistada lahendusi, mis toetavad kergliiklejate ja ühistranspordi kasutajate mugavust.*

Kohila valla üldplaneeringus seatud tingimused on võetud aluseks detailplaneeringu koostamisel.

2.3 Kruntideks jaotamine, kruntide ehitusõigused

Planeeritava kruntide kohta esitatavad näitajad on toodud *Joonis 4. Põhijoonis*. Planeeringuga antakse võimalus moodustatada üks ärimaa sihtotstarbega krunt, et luua võimalused kauplushoonete ja selle teenindamiseks vajalike hoonete (abihooned) ja rajatiste ehitamiseks (nt parkla, reklaamtulp).

Moodustatud ärimaa kruntidele määratakse ehitusõigus ja tehakse aadressi määramise ettepanek. Moodustatud krundi aadressi ettepanek on **Urge tee 10** ning moodustatud krundi pindalaks on 13 202 m². Urge tee 10 krundile antakse ehitusõigus ärihoonete ehitamiseks.

Urge tee 10 krundi ehitusõigus:

Krundi kasutamise sihtotstarve: 100% ärimaa (tähis BT)

Lubatud maksimaalne hoonete ehitisealune pind: 5000 m²

Krundi täisehituse protsent: 40%

Lubatud hoonete arv krundil: 3

Hoonete suurim lubatud kõrgus maapinnast: 15 m

Hoonete lubatud korruselisus: 3 korrust

Planeeringu joonistel kujutatud hoonete asukohad on illustratiivsed ning võivad muutuda projekteerimise etapis.

Planeeringuga kavandatu elluviimiseks tuleb seada vajalikud kitsendused ja servituudid (täpsed asukohad ja alade suurused selguvad edasise projekteerimise käigus). Naaberkinnistutele määratud servituudi vajadusega alad:

- Sinikalea tn 1 katastriüksusele servituudi vajadusega ala alajaama rajamiseks, ala ca 52 m²;
- Sinikalea tn 1 katastriüksusele servituudi vajadusega alad elektriikaabli rajamiseks, ala ca 62 m²;
- Sinikalea tn 2 katastriüksusele servituudi vajadusega ala elektriikaabli rajamiseks, ala suurusega ca 104 m²;

- Sõtka tänav katastriüksusele servituudi vajadusega ala tehnovõrkude rajamiseks ja hooldamiseks, ala suurus ca 40 m².

2.3.1 Hoonete ja piirete üldised arhitektuurinõuded

1. Rajatavad hooned (ka abihooned) peavad asuma planeeringu joonistel kajastatud hoonetusala sees.
2. Hoonetusala piires on lubatud kruntidele rajada maksimaalselt kolm hoonet, mis on maksimaalselt 3-korruselised ja 15 m kõrged. Maksimaalseks ehitisealuseks pinnaks on lubatud 5000 m².
3. Krundi täisehituse protsendiks on määratud 40%.
4. Planeeritava krundi maapind on madal ning vajab täitmist ja tõstmist ala hoonestamisel. Planeeritavate teede vertikaalplaneerimise põhimõtteline lahendus kajastub *Joonisel 6. Liikluslahenduse joonis*. Ehitusprojekti koostamisel ning siis kui on selgunud konkreetseid hoonete, teede ja parklate asukohad, tuleb koostada uus vertikaalplaneering.
5. Hoonete katusekalle võib olla 0–45°.
6. Katusekatte materjalidena võib kasutada valtsplekki ja erinevad rullmaterjale.
7. Hooned peavad olema kaasaegse arhitektuurse lahendusega ning olema lahendatud kõrgel professionaalsel tasemel. Hoonete arhitektuur peab olema esteetiline ja atraktiivne. Fassaadide viimistluses kasutada piirkonna elukvaliteeti väärtustavaid materjale (näiteks kasutada viimistluses puitu, klaas, vitriinaknad, metall, kivi või komposiitmaterjal) jms. Arvestada tuleb energiatõhususe nõuetele vastavusega.
8. Hoone projekti eskiis kooskõlastatakse Kohila Vallavalitsusega enne ehitusloa taotlemise menetlust.
9. Hoonestuse, parklate, teede ja haljasalade paiknemine ja lahendus on planeeringu joonisel kujutatud illustratiivsena, need täpsustatakse ehitusprojekti staadiumis.
10. Kauplusehoonele tehnoseadmete valikul ja paigutamisel arvestada naaberelamute paiknemisega ning et tehnoseadmete müra ei ületaks keskkonnaministri 16.12.2016. a määruse nr 71 „*Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid*” Lisa 1 normtasemeid.
11. Kruntidele võib osaliselt rajada piirdeaedu või hekke, näiteks jäätmete kogupispunkti ümber. Piirdeaia kõrgus valida vastavalt tehnilisele vajadusele. Piirdeaia materjalide valik sobitada kokku hoone arhitektuurse lahendusega.

2.4 Liikluskorraldus ja parkimine

Planeeringuala on võimalik hästi siduda planeeritava uue liikluslahendusega. Juurdepääs planeeritavale krundile tagatakse põhjapoolt uue Kohila liiklussõlme tööprojektiga kavandatud ringristmikult. Tööprojekti „RB Raplamaa põhitrassi raudteetaristu I etapp“ kohane lahendus kajastub planeeringu joonistel (tööprojekti projekteeija Reaalprojekt OÜ, töö nr P24007/2024-K017).

Planeeringu koostamise käigus koostati liikluse hinnang (vt *Lisa 3. Sinikaela DP liikluse hinnang*, koostaja ViaVelo Inseneribüroo OÜ, töö nr 6224). Planeeringuala liiklussagedust on käsitletud koostatud hinnangus. Hinnangu koostamise aluseks võeti varasemad Rail

Balticu projekti raames koostatud liiklusuuringud aastatest 2020–2021 ja prognoos aastani 2046.

Urge liiklussõlm on kavandatud peamiseks juurdepääsuks Kohila alevile ja Rail Balticu Kohila jaamale. Liiklussagedus kasvab oluliselt Urge teel 1700 → 8724 autot ööpäevas aastaks 2046. Ringristmiku teenindustase on praegu A ja lähiajal ilmselt ei ummistu, kuid 20 aasta jooksul võivad mõne haru ooteajad pikeneda.

Viieharuline ringristmik suudab teenindada hinnanguliselt kuni 15 000 autot ööpäevas. Vastavalt Rail Balticu projektile on prognoositav liiklus 2046. aastal 16 567 autot ööpäevas. Sõltuvalt piirkonna teede välja ehitamisest, ühistranspordi kasutajate hulgast ja maakasutuse muutusest võivad liiklussagedused jääda ka väiksemaks, kuna ummistumised tekivad eelkõige Tallinna linnapiiri ristmikel ja seetõttu hakkavad inimesed otsima kiiremaid alternatiive Tallinna ja lähialdade vahel pendeldamiseks ehk teiste sõnadega Kohila kohaliku rongipeatuse lisandumine võib kaasa aidata autoliikluse vähenemisele. Arendusalalt kuni rongi peatuseni on kavandatud ka jalakäijate ja jalgratturite ühenduste.

Arendusalale on kavandatud 112 parkimiskohta sõiduautodele. Tavapärase koormus tööpäeva keskel: parkla täitub/tühjeneb ~0,5 kuni 1 kord tunnis. Tipptunnil ja nädalavahetusel võivad täituvused kasvada 2–3 täituvuskorrani tunnis. Kaubanduskeskuse parklas võib üks koht olla kasutuses 2 kuni 3 korda tunnis. Keskmise peatumisaeg kliendile on arvestatud 45 minutit. 1 tund = 60 minutit, seega iga koht võib täituda ja tühjeneda 1,33 korda tunnis ($60 / 45$) ehk 112 kohta $\times$ 1,33 tsükli = ligikaudu 149 sõidukit tunnis ja tippajal ligikaudu 225 sõidukit tunnis, millest enamus on sõiduautod. Lisaks veel paar kaubaautot ööpäevas.

Planeeringualale ei ole võimalik tagada juurdepääsu lõuna poolt Härjaoja teelt peale uue liiklussõlme rajamist. Antud kohast on kavandatud juurdepääs jalakäijatele. Kergliiklusteede kavandamisel arvestatakse uue liiklussõlme lahendusega ning ala jalgteed ühendatakse idapoolt planeeritud jalgratta- ja jalgteega.

„RB Raplamaa põhitrassi raudteetaristu I etapp“ tööprojekti lahenduses kajastatud asfaltkattega jalgrattaa ja jalgteed lahendus vajab planeeringuala juurdepääsutee kõrval asuvates lõikudes ümberprojekteerimist kuna tööprojekti koostatud lahendus ei lähe kõrguslikult kokku planeeritava juurdepääsutee vertikaalplaneeringu samakõrgusjoontega. Ümberprojekteerimist vajav jalgteed lõik on tähistatud *Joonisel 6. Liikluslahenduse joonis*. Lõigule on kantud samakõrgusjoonte ettepanek.

Lõuna ja lääne poolt on sõiduteed ja jalgteed võimalik ühendada Kohila valla üldplaneeringuga kavandatud teedevõrgustikuga, mis tänasel hetkel on alles kavandamata. Planeeringu joonistele on kantud teede põhimõttelised asukohad, täpsed asukohad on hetkel teadmata ning selguvad edasise arengu käigus.

Planeeringu joonistele on kantud EhS § 71 kohane teekaitsevöönd Härjaoja teel ja perspektiivsel ringristmikul, milleks on 30 m. Teekaitsevööndis on keelatud tegevused vastavalt EhS § 70 lg 2 ja § 72 lg 1, sh on keelatud ehitada ehitusloakohustuslikku teist ehitist. Riigitee kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda Transpordiameti nõusolekul vastavalt EhS § 70 lg 3.

Riigiteega ristuvad tehnovõrgud tuleb rajada kinnisel meetodil. Lähtuda Transpordiameti juhendis „[Nõuded tehnovõrkude ja -rajatiste teemaale kavandamisel](#)“ toodud põhimõtetest.

2.4.1 Parkimise põhimõtted

Parkimine on lahendatud planeeritaval ärimaa krundil. Parkimiskohtade vajaduse arvutamisel on aluseks võetud Eesti standard *EVS 843:2016 Linnatänavad*. Parkimismormatiivi arvutamisel (*tabel 1*) on ala liigitatud Linnatänavate standardi kohaselt IV klassi ehk *väike keskus*.

Tabel 1. Parkimiskohtade kontrollarvutus Linnatänavate standardi alusel

Krundi tähis	Planeeritava hoone kasutusotstarve (brutopind)	Parkimismormatiiv väike keskuse ala	Kavandatud parkimiskohtade arv
Urge tee 10	Kauplus (4950 m ²)	$4950 / 100 = 49.5$	62
	Kauplus (üüripind 2070 m ²)	$2070 / 100 = 20.7$	40
	Toitlustus (1000 m ²)	$1000 / 230 = 4.35$	10
Parkimiskohtade arv kokku:		74.55	112

Võimalik parkimislahendus kajastub *Joonisel 6. Liikluslahenduse joonis*. Edasisel projekteerimisel tuleb täpsustada tegelik autode patkimiskohtade arv.

2.4.2 Jalgratate parkimismormatiiv

Jalgratate vähim parkimismormatiiv on Eesti standard *EVS 843:2016 Linnatänavad* kohaselt (keskuse klass - *mujal*):

Tabel 2. Jalgratate parkimismormatiiv Linnatänavate standardi alusel

Krundi tähis	Planeeritava hoone kasutusotstarve (brutopind)	Parkimismormatiiv väike keskuse ala	Kavandatud parkimiskohtade arv
Urge tee 10	Kauplus (4950 m ²)	$4950 / 150 = 33$	66
	Kauplus (üüripind 2070 m ²)	$2070 / 150 = 13.8$	
	Toitlustus (1000 m ²)	$1000 / 50 = 20$	
Parkimiskohtade arv kokku:		66.8	66

Jalgrattaparklate orienteeruvad asukohad on tähistatud *Joonisel 6. Liikluslahenduse joonis*. Edasisel projekteerimisel tuleb täpsustada tegelik jalgratate parkimiskohtade vajadus ja arv.

2.5 Haljastus ja heakord

Planeeritaval alal on tegemist osaliselt metsaga kaetud alaga. Alal kasvab kase- ja männinoorendik. (vt ptk 1.2, Fotod 1, 2, 4). Ala maapind on tasase reljeefiga. Ala hoonestusel võib olemasolevat maapinda tõsta (1.0 m -1.2 m) ning kui olemasolevat haljastust ei ole võimalik säilitada, siis tuleb ala uuest haljastada.

Haljasalade ja kõrghaljastusalade täpset paiknemist planeeringulahenduses pole määratud. Alad tuleb kavandada ja nendega arvestada hoonete projekteerimise etapis.

Kõrghaljastuse (ka üsikpuude) rajamine tagab suvel varjulisemate alade tekkimise ning aitab vältida kuumasaarte tekkimise ohtu. Seega on puude ja põõsaste istutamine planeeringualale põhjendatud ja vajalik. Samuti on haljasaladel roll sademevee-kanalisatsiooni ja sademevett koguvate veekogude koormuse vähendamisel.

Edasisel projekteerimisel jälgida parklate liigendamist madal- ja kõrghaljastusega, et pakkuda varju parkivatele autodele ning tagada sademeveele rohkem võimalusi imbuda pinnasesse. Ühtlasi aitavad kõrghaljastusega haljasalad vältida kuumasaarte teket.

Sademevett tuleb käidelda maksimaalselt omal krundil. Sademevee immutamiseks pinnasesse on võimalik teede ja asfaltplatside pinnad rajada ilma äärekivita ning kõvakattega pindade kalded suunata haljasalade suunas. Parkla aladel võiks eelistada vett läbilaskvaid katendeid (nt murukivi või poorne asfalt).

Planeeringulahenduse eelviimisel järgselt tuleb ala heakorrastada.

2.6 Jäätmekäitlus

Jäätmete käitlemisel tuleb lähtuda *Jäätmeseadusest* ja *Kohila valla jäätmehoolduseeskirjast* (vastu võetud 31.03.2022 nr 3). Kohila valla jäätmehoolduseeskiri kehtestab nõuded jäätmehoolduse korraldamiseks, korraldatud jäätmeveo rakendamise korra, nõuded jäätmete liigiti kogumiseks, ehitus- ja lammutusprahi ning tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutamisel tekkivate jäätmete käitlemise korra, järelevalve korralduse ning jäätmekäitluskohtade järelhoolduse nõuded Kohila valla haldusterritooriumil. Eeskirja nõuded on täitmiseks kõigile Kohila vallas tegutsevatel juriidilistele ja füüsilistele isikutele.

Vastavalt jäätmeseadusele tuleb jäätmete kogumisel ja hoidmisel jäätmed nende tekkekohas paigutada liikide kaupa eraldi mahutitesse või selleks ettenähtud kohtadesse.

Jäätmete kogumise ala kavandataval ärimaa krundil tuleb paigutada hea juurdepääsuga asukohta. Jäätmekonteinerid tuleb paigutada kõvakattelisele alusele. Täpne jäätmete kogumise ala ehk jäätmekonteinerite asukoht lahendatakse arhitektuurses projektis koos hoonetega kuid selliselt, et see ei rikuks hoonete üldist visuaalset vaadet.

2.7 Tuleohutusnõuded

Täpsed tulekaitsenõuded tagatakse konkreetse hoone projekteerimise käigus lähtudes hoone parameetritest, kasutusotstarbest ja kehtivatest normidest. Täpsed hoonete asukohad antakse ehitusprojektiga (planeeringu joonistel kajastatud suurused ja asukohad on illustratiivsed). Maksimaalse ehitusõiguse realiseerimise korral tuleb erilist tähelepanu pöörata tuleohutusnõuete täitmisele. Vastutus tuleohutusnõuete täitmise eest krundil lasub selle omanikul või valdajal. Planeeritaval ala paiknevad juurdesõiduteed, juurdepääsud hoonetele hoitakse vaba ning aastaringselt kasutamiskõlblikus seisukorras.

Tule levik ühelt ehitiselt teisele ei tohi ohustada inimeste turvalisust ega põhjustada olulist majanduslikku või ühiskondlikku kahju. Tulekahju tekkimisel tuleb tagada inimeste ohutus ja nende kiire evakueerimine või päästmine ohustatud alast.

Ehitiste projekteerimisel tuleb arvestada Siseministri 30 märtsi 2017. a määrus nr 17, *Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded*. Hoone tuleohutuse määravad antud määruse alusel nimetatud hoone kasutusviis, ruumide kasutusotstarve, korruste arv ja pindala, hoone kõrgus, tuletõkkesektsiooni pindala, kasutajate arv, eripõlemiskoormus ja hoones toimuva tegevuse tuleohtlikkus.

Krundile planeeritavad ärihooned liigituvad määruse alusel IV kasutusviisi alla.

Tule levimist teisele ehitisele, välja arvatud piirdeaiale, postile ja muule sarnasele, peab vältima nõnda, et oleks tagatud inimese elu ja tervise, vara ja keskkonna ohutus. Hoonetevaheline kuja peab olema vähemalt 8 meetrit. Kui hoonetevaheline kuja on vähem kui 8 meetrit, piiratakse tule levikut ehituslike abinõudega. Kuja nõuet rakendatakse ka rajatisele, kui rajatis võimaldab tule levikut.

2.8 Planeeringulahenduse kaalutlused ja põhjendused

Planeeringuga viiakse ellu üldplaneeringu kohane areng (vt ptk 2.2). Üldplaneering näeb alale ette segafunktsiooniga maa-alal.

Ala vahetusse ümbrusesse on üldplaneeringuga kavandatud segafunktsiooniga maa-alad, looduslik haljasmaa ja parkmetsa maa-ala ning tänavatevõrk. Üldplaneeringu kohast arendut piirkonnas ei ole veel asunud ellu viima. Käesoleva planeeringuga planeeritav on piirkonna esimene arendatav ala.

Planeeringuala vahetusse lähedusse rajatakse Rail Baltica raudtee Kohila peatust. Raudtee kasutuselevõtmisega võib eeldada, et piirkonna areng hoogustub (vt *Joonis 2. Kontakvööndi plaan*).

Planeeringualale kavandatakse rajada ärihooned, teed ja parklad. Planeeringu koostamisel on arvestatud asjaoludega, et alale saaks rajada kasutajasõbralik, turvalise keskkonnaga ning esteetilise miljööga hoonestatud ala.

3 KESKKONNATINGIMUSTE SEADMINE

Planeeringu algatamise korralduses 16. detsember 2024. a nr 2-2/298 on ära toodud, et detailplaneeringule ei ole vaja koostada keskkonna mõjude strateegilist hindamist (vt MENETLUS-DOKUMENDID). Algatamise korralduses on selgitatud, et kavandatav tegevus kuulub *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* § 6 lõike 2 punktis 10 tegevuse (s.o tegemist on infrastruktuuri ehitamisega või kasutamisega) ja punkti 22 muu tegevuse alla.

Detailplaneeringuga kavandatule koostati *Keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang* (koostaja OÜ Estonian, Latvian & Lithuanian Environment; september 2024 a. töö nr 24PA58, vt Lisa 1).

KSH eelhindamisest lähtuvalt otsustas Kohila Vallavalitsus, et täiendavaid keskkonnauuringuid pole vaja läbi viia, kuna olulise ebasoodsa keskkonnamõju tekkimise ohtu taristule, kultuuripärandile, inimeste tervisele, heaolule ega looduskeskkonnale ei ilmne. Tegevusega kaasnevad mõjud, mis esinevad peamiselt planeeringu elluviimise ehitustegevuse ajal, on eeldatavalt lühiajalised ning piirduvad planeeringuala piires. Kaubanduskeskuse rajamisel on eeldatavalt positiivne mõju, mis võimaldab täiendavaid ettevõtluse võimalusi, tagab paremaid konkurentsitingimusi, loob piirkonda töökohti ning omab muid kumulatiivseid sotsiaal-majanduslikke parendamise mõjusid.

Koostatud *Keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindangus* (koostaja OÜ Estonian, Latvian & Lithuanian Environment; september 2024 a. töö nr 24PA58, vt Lisa 1) on käsitletud mu hulgas ka mõju välisõhu kvaliteedile, müra ja vibratsiooni tasemele.

Keskkonnaamet on planeeringu koostamisel palunud lähtuda KSH eelhindangu järeldustest, üldistest keskkonnakaitsemeetmetest ning planeerimisseaduse § 126 lg-st 1 (kiri 11.11.2024 nr 6-2/24/21590-2, vt MENETLUSDOKUMENDID):

KSH eelhindamise järeldused

Arvestades kavandatud tegevuse mahtu, iseloomu ja paiknemist ei saa eeldada elluviimisel ja hoonete sihipärase kasutamisega seonduvat olulist keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine ei ole vajalik järgnevatel põhjustel:

- 1) detailplaneeringu realiseerimisega ei saa hetkel teadaoleva info põhjal eeldada kaasneks keskkonnaseisundi oluline kahjustumine;
- 2) detailplaneeringu realiseerimine ei avalda olulist negatiivset mõju kaitstavatele
- 3) kavandatav tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega v kaasne olemasoleva liikluskoormuse, mürataseme ja õhusaaste olulist täiendavate ülenormatiivsete saastetasemete esinemist;
- 4) alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud asjaolusid, mis seaks piirangi maakasutusele või maiandustegevusele:

Planeeringuga määratud hoonestustingimuste sobitumiseks piirkonda tuleb arvestada planeeringus toodud tingimusi ja soovitusi. Samuti tuleb edasisel projekteerimisel arvestada kehtivaid seadusi ja õigusakte.

3.1 Müra normtasemed

Planeeringuala piirneb riigitega ning antud peatükis on käsitletud liiklusest põhjustatud müra normtasemeid. *Atmosfääriõhu kaitse seaduse* § 57 sätestab, et mürakategooriad määratakse vastavalt üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbele. Kehtivas Kohila valla üldplaneeringus jääb planeeritav ala segafunktsiooniga maa-alale, kuhu on lubatud rajada erinevat tüüpi elamuid (sh korterelamuid), majutus-, toitlustus-, büroo-, kaubandus-, teenindus-, spordi-, meelelahutus ja ühiskondlikud hooned, puhkealad ning teed ja tänavad. Keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71, „*Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid*“ *Lisa 1* mõistes on planeeringuala II, III ja IV kategooria ala. Detailplaneeringus täpsustatakse ala maakasutust ning määratakse ala ärimaaks ehk täpsemalt võib määratleda et planeeringuala on III kategooria ala (keskuse maa-ala) kus on liikluse müra piirväärtuseks päeval 65-70 dBA ning liikluse müra sihtväärtuses 60 dBA.

Kohila valla üldplaneeringu raames koostatud *Keskkonnamüra hinnangu* (koostaja Kajaja Acoustics OÜ, oktoober 2020) kohaselt esines 2019 aastal planeeritava ala piirkonnas liikluse müra põhjustatud liikluse müra päeval 45...50 dB ja öösel 34...40 dB. Hinnatud liikluse müra müratasemeks 2040+ aastal (autoliiklus + raudteeliiklus + Rail Baltica) on päeval 50...60 dB ja öösel 45...55 dB. Hinnatud müratasemete piir- ja sihtväärtused jäävad normtasemete piiresse ning ei kaasne müra normtasemete ületamist.

Planeeringule koostatud keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindangus (koostaja OÜ Estonian, Latvian & Lithuanian Environment; september 2024 a. töö nr 24PA58, vt Lisa 1) on kirjas: *Kasutusperioodil on müra peamiseks allikaks kaupluse külastajate sõidukite poolt tekitatav müra, mis tähendab, et müra tase piirkonnas võrreldes olemasolevaga muutub. Võttes arvesse, et piirkonda on juba kavandatud Rail Balticu raudtee, peatus ja sellega kaasnevalt ka uus liiklussõlm, siis ei ole käesoleva tegevusega kaasnev liikluse müra tõus ja mürataseme suurenemise olulise tähtsusega, sest kavandatava tegevusega lisanduv liikluse müra nõ sumbub uue liikluse müra kaasnevasse müratasemesse.*

Eelnevat arvesse võttes võib eeldada et planeeringus kavandatu elluviimisega ei kaasne müra normtasemete ületamist.

3.2 Keskkonnanõuded planeeringuga kavandatu elluviimiseks

Käesoleva detailplaneeringu elluviimise tulemusena muutub planeeritaval alal olemasolev maakasutus, detailplaneeringu elluviimise järgselt ala hoonestatakse ning rajatakse teedevõrgustik. Järgnevalt on ära toodud olulisemad nõuded mida tuleb arvestada detailplaneeringuga kavandatu elluviimiseks:

- Et planeeringujärgne tegevus mõjutaks ümbritsevat keskkonda minimaalselt, tuleb järgida ehitusjärjekorda: esimeses järjekorras tuleb rajada planeeringualale kavandatud teed ja tehnovõrgud.
- Hoonete rajamine on lubatud vaid planeeringu joonistel näidatud hoonestusalade sees.
- Jäätmete käitlemisel tuleb lähtuda *Jäätmeseadusest* ja Kohila valla jäätmehoolduseeskirjast (vastu võetud 31.03.2022 nr 3).
- Rajatavatele hoonetele kehtib energiamärgise taotlemise kohustus.

- Pärast uusehitiste valmimist tuleb krundid täiendavalt heakorrastada ja rajada/taastata haljasalad ning kõrghaljastus.

4 TEHNOVÕRKUDE LAHENDUS

4.1 Veevarustus

AS Kohila Maja on väljastanud 24.03.2025 detailplaneeringule tehnilised tingimused ühisveevarustusega liitumiseks (vt Lisa 2).

Detailplaneeringu ala ei ole ÜVK-ga liitunud, liitumispunkte ei ole välja ehitatud. Kavandatava krundi perspektiivne prognoositav veetarbimine ööpäevas on kokku 7,0 m³/d. Liitumiseks ühisveevärgiga tuleb koostada liitumisprojekt ja sõlmida veeettevõttega liitumisleping.

Tehnilistele tingimuste kohaselt on ühisveevarustusega liitumine võimalik rajatavast De 110 veetorst Urge tee T1 katastriüksusel. Planeeritava krundi jaoks tuleb sobiva liitumiskohani teha Sinikaela tn 1 kinnistuni mahavõtte De 32 PE või PP plasttoruga. De 110 veetorstule tuleb jätta jätkamise võimalus. Planeeritava ala jaoks tuleb tehniliste tingimuste Lisas 1 näidatud asukohta rajada liitumispunktina maakraan DN25. Liitumispunkt rajada kuni 1 m kaugusele Sinikaela tn 1 kinnistu piirist avalikult kasutatavale maale.

Avalikult kasutatavale maale rajatavad torustikud, sh liitumispunkt tuleb peale rajamist üle anda vee-ettevõttele (vt Kohila Maja tehnilised tingimused Lisa 2).

Kinnistusisesed survetorustikul enne veearvestit on keelatud mehaanilised liitmikud (nt keermesliitmikud). Samuti on keelatud isetühjeneva maakraani kasutamine kinnistusisesel torustiku tühjendamiseks.

Veemõõdusõlm tuleb ette näha hoonesse, võimalikult välisseina lähedusse. Veemõõdusõlm peab paiknema soojas (vähemalt +4 kraadi), kuivas ja valgustatud ruumis ning olema ligipääsetav vee-ettevõtte esindajale. Veemõõdiku konsool peab vastama mõõtjale DN 15 (pikkus min 110mm). Veemõõdukaevu rajamisel peab kaevu minimaalne diameeter olema 1200mm. Veevarustuse sisendtorul maakraanist veearvestini on haruühendused keelatud. Täpsemad nõuded torustikele ja veemõõdusõlme rajamiseks on leitavad OÜ Kohila Maja kodulehelt: <https://www.kohilamaja.ee/veemoodusolme-tehnilised-tingimused/>

Tehnovõrkude joonisel on näidatud veetorstike põhimõtteline asukoht. Torude täpsed asukohad määratakse edasise projekteerimise käigus.

4.2 Reoveekanaliseerimine

AS Kohila Maja on väljastanud 24.03.2025 detailplaneeringule tehnilised tingimused ühisreoveevarustusega liitumiseks (vt Lisa 2).

Detailplaneeringu ala ei ole ÜVK-ga liitunud, liitumispunkte ei ole välja ehitatud. Kavandatava krundi ühiskanalisatsiooni suunatav reoveekogus on kuni 7,0m³/d. Liitumiseks ühisreoveevarustusega tuleb koostada liitumisprojekt ja sõlmida veeettevõttega liitumisleping.

Tehnilistele tingimuste kohaselt on ühiskanalisatsiooniga liitumine võimalik rajatavast De 110 kanalisatsiooni survetorst Urge tee T1 katastriüksusel kuni Sinikaela tn 1

planeeringuala jaoks sobiva liitumiskohani. Planeeritav krunt liidetakse ühiskanalisatsiooniga surveiselt. Liitumiseks tuleb avalikult kasutatavale maale kuni 1m kaugusele kinnistu piirist rajada survekanalisatsiooni torustiku sulgemiseks ja avamiseks siiber. Survelised torustikud näha ette PE või PP torudest nominaalrõhule PN 10 ning markeerida kontrolltraadiga varustatud märklindiga. Rajatava survetorustiku liitumise võimalik asukoht kajastub *Joonisel 5. Tehnovõrkude joonis*.

Avalikult kasutatavale maale rajatavad torustikud, sh krundi rajatav sulgesiiber tuleb peale rajamist üle anda vee-ettevõttele (vt Kohila Maja tehnilised tingimused Lisa 2).

Survelise liitumise jaoks tuleb rajada alale reoveepumpla. Reoveepumplat jääb haldama kinnistu omanik. Kinnistuomanik peab tagama kinnistustisest (sh hoonesisest) torustike vastavuse kõikidele seadusandlusest tulenevatele nõuetele, sh standarditele jt sarnastele normatiividele (nt hoonesisese kanalisatsioonitorustiku tuulutuse olemasolu, vajadusel veesüsteemide paisupaagid). Reoveepumplasse juhitakse hoonete reoveed isevoolsete torudega.

Tulenevalt kinnistul planeeritavale tegevusele tuleb vajadusel rajada õli- ja/või liivapüüdurid või muud seadmed, mis tagavad ühiskanalisatsiooni suunatava reovee nõuetekohasuse.

Täpsemad nõuded projekteerimiseks on leitavad OÜ Kohila Maja kodulehelt <https://www.kohilamaja.ee/uldised-tehnilised-tingimused-projekteerimis-ehitustoodeks/>

Tehnovõrkude joonisel on näidatud reovee isevoolsete ja survetorustike ning reoveepumpla põhimõttelised asukohad. Torude ja pumpla täpsed asukohad ning läbimõõdud ja sügavused määratakse edasise projekteerimise käigus võttes aluseks hoonete arvutuslikud reoveekogused

4.3 Sademevee lahendus

Sademevee, dreanažvee, sh liigvee ärajuhtimiseks on krundile ette nähtud rajada sademevee torustik, mille kaudu suunatakse sademeveed olemasolevasse kraavi *Kohila-Keskusel*, mis paikneb planeeritavast alast lõunapool. Teedelt ja parklatest kogutav sademevesi tuleb enne kraavi suunamist puhastada õlipüüduris. Enne õlipüüdurit tuleb sademevee vooluhulk keskendada torustikus. Haljasaladel tekkivad sademeveed tuleb immutada haljasaladel.

Kohila-Keskusel kraavi on suunatud ka sademeveed Härjaoja tee äärsest kraavist truubiga DN1000 mm. *Kohila-Keskusel* kraavil on kalle läänepoole Sõtka tänava suunas. Kraav suubub Keila jõkke.

Arvutuslik detailplaneeringu ala sademevee vooluhulk 10 minutilise arvutusvihma korral korduvussagedusega 2 aastat on ca 140 l/s ehk 85 m³. *Kohila-Keskusel* kraavi pikkus kuni Keila jõeni on ca 1,3 km. Detailplaneeringuala sademevee vooluhulga mõjul tõuseb kraavi veetase kuni 0,03 m võrra, mis ei mõjuta sademevee ärajuhtimist Härjaoja teelt.

Tehnovõrkude joonisel on näidatud sademeveetorustike põhimõttelised asukohad. Torustike täpsed asukohad ja läbimõõdud määratakse edasise projekteerimise käigus.

4.4 Tuletõrjerveevarustus

AS Kohila Maja on väljastanud 24.03.2025 detailplaneeringule tehnilised tingimused (vt Lisa 2). Tuletõrjervee saamine lahendada magistraalorustikule rajatava maapealse tuletõrjehüdrandi baasil. Lähtuda standardist EVS 812-6:2012+A1:2013. Osa 6. Tuletõrjerveevarustus.

Hoonete tulepüsivuse määramise aluseks on Siseministri 30.03.2017 määrus nr 17, *Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded*. Vastavalt määruse lisale 1 liigituvad kruntidele planeeritud ehitised tuleohutusest tulenevalt IV kasutusviisi hooneteks.

Välise kustutusvee tagamine tuleb lahendada vastavuses Siseministri 18.02.2021 määrusega nr 10 „Veevõtukoha rajamise, katsetamise, kasutamise, korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse nõuded, tingimused ning kord“ sätestatule. Kustutusvee vajaminev vooluhulk määratakse hoone suurima eripõlemiskoormusega tuletõkkeseektsiooni järgi. Kaupluse hoone eeldatav eripõlemiskoormus on 600-1200 MJ/m² kohta, mille korral vajalik tuletõrjerveehulk väliskustutuseks on 20 l/s kolme tunni vältel.

Ühisveetorustikule planeeritud maapealsest tuletõrjehüdrandist on võimalik tagada väliskustutuseks 10 l/s. Ülejäänud välistulekustutuseks vajalik vooluhulk 10 l/s on võimalik tagada tuletõrjerveemahutitest minimaalse kogumahuga 108 m³. Planeeritud tuletõrjerveemahutite asukoht kajastub *Joonisel 5. Tehnovõrkude joonis*.

Tuletõrjerveemahutid on paigutatud planeeritud krundist väljapoole, et tagada lääne poole jääva ala arendamisel mahuti kasutamise võimalusega.

Planeeritud tuletõrjehüdrant peab olema sertifitseeritud vastavalt Eesti standardile EVS-EN 14384:2005 „Sambakujuline tuletõrjehüdrant“. Uued hüdrandid peavad olema paigaldatud murtavate poltidega kinnitusega Storz 125 liitmik. Hüdrandid peavad olema maapealsed teleskoopilised soojustatud hüdrandid ja olema surveklassiga PN10. Paigaldatavate hüdrantide tõusutorud peavad külmumise vältimiseks pärast kasutamist automaatselt tühjenema. Tuletõrjehüdrandi isevooleks tühjenemiseks vajalik tühjendustorustik (immutustoru) tuleb paigutada killustikprismasse ja ümbritseda geotekstiiliga. Hüdrantide tõusutoru tühjendustorustikku ei tohi ühendada kanalisatsiooniga. Hüdrandi jalg (poogen) tuleb toestada raudbetooniga C 30/37.

Hüdrandid peavad olema rangelt vertikaalses asendis ning tagasitäitmise ja pinnase tihendamistööde käigus tuleb hoolega jälgida, et nende vertikaalne asend säiliks kuni kaevik ümber hüdrandi on maapinnani täidetud.

Välise kustutusvee tagamine tuleb lahendada ja tuletõrjehüdrandid tuleb tähistada vastavalt Siseministri 18.02.2021. a määrusele nr 10 „Veevõtukoha rajamise, katsetamise, kasutamise, korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse nõuded, tingimused ning kord.“

Avalikult kasutatavale maale rajatavad tuletõrjehüdrandid tuleb peale rajamist üle anda vee-ettevõttele (vt Kohila Maja tehnilised tingimused Lisas 2).

4.5 Elektrivarustus

Elektrivarustuse koostamiseks on Elektrilevi OÜ poolt väljastatud tehnilistele tingimustele nr 490432 (17.02.2025 a, kehtivad kuni 17.02.2027 a, vt Lisa 2). Elektrivarustuse koostamise

aluseks on võetud väljastatud tehnilised tingimused kui ka Elektrilevi OÜ elektrivõrgu vaneminseneri poolsed soovitusel e-kirja teel (alajaama toide õhuliini masti M3 juurest). Töö käigus Elektrilevilt saadud suunitluste järgi on muudetud tehnilistes tingimustes toodud alajaama ühendamise asukoht masti M3 juude.

Planeeritava krundi elektrivarustuse tagamiseks nähakse planeeringualale ette uue komplektalajaama rajamine läbijooksva süsteemiga. Komplektalajaama on paigutatud moodustatava krundi ja perspektiivse tee vahelisele alale. Alajaama rajamiseks on alale ette nähtud servituudi vajadusega ala (ca 52 m² suurusega). Alajaama teenindamiseks peab jääma ööpäevaringne vaba juurdepääs. Alajaama toide on planeeritud 10 kV maakaabelliiniga olemasolevast õhuliinu masti M3 juurest, mis on lühem tee uue alajaama toite tagamiseks (kui Härjaoja mastalajaamast, mis asub teisel pool Härjaoja teed). Lahendus kajastub *Joonis 5. Tehnovõrkude joonis*.

Planeeritud komplektalajaam on paigutatud planeeritud krundist väljapoole perspektiivse tee äärde, et lähipiirkonna arendamisel saaks antud alajaama kasutada ka teiste liitumiste tarbeks.

Nimetatud uuest planeeritud alajaamast nähakse ette uutele objektidele rajada eraldi 0,4 kV maakaabelliinid. Hoonete elektrivarustuseks on planeeritud krundi piirile 0,4 kV liitumiskilp ja jaotusikilp. Liitumiskilp peavad olema alati vabalt teenindatav. Elektritoide liitumiskilbist planeeritavate hooneteni tuleb kavandada maakaablitega.

Elektrikaablite planeerimine piki sõiduteed ei ole lubatud. Samuti ei ole lubatud planeerida teisi kommunikatsioone elektrikaablite kaitsetsoonidesse.

Tehnovõrkude joonisel on näidatud elektrikaablite põhimõttelised asukohad. Kaablite täpsed asukohad ja paiknemine määratakse edasise projekteerimise käigus.

4.6 Tänavavalgustus

Planeeringuga on ette nähtud krundile planeeritava sõidutee ja parkla äärde tänavavalgustuse rajamine. Tänavavalgustuse väljaehitamiseks on planeeritud eraldi trassikoridor valgustuse maakaabli tarvis. Tänavavalgustuse kaabel saab ühenduse planeeritavast komplektalajaamast. Tänavavalgustuse detailsel projekteerimisel tuleb lähtuda kehtivatest normidest. Krundisisest tuleb valgustus lahendada krundivaldaja poolt, vastavalt projektile milles määratakse mastide tehnilised nõuded, kõrgused ja täpsed vahekaugused. Välisvalgustus ei tohi põhjustada negatiivset mõju teedel liikujatele ja naaberkatastriüksustele. Vältida liigselt valgusreostuse tekkimist ning valgustust ei tohi suunata ülesse taevasse. Soovitav on kasutada Led-valgusteid ja nutikaid valguslahendusi.

4.7 Sidevarustus

Sidevarustuse ühendamiseks on Telia Eesti AS (12.03.2025. a, nr 39514763, vt Lisa 2) ja ELASA väljastanud sidevarustuse tehnilised tingimused (11.04.2025. a, nr TT4425, vt Lisa 2). Sidevarustuse koostamise aluseks on võetud ELASA poolt väljastatud tehnilised tingimused.

Detailplaneeringuga alal sidevarustuse liitumispunkt on ette nähtud ELASA sidekaevust 037K09. Liitumise võimalus antud kaevust 03709 on võimalik alles peale sidekaevu

ümbertõstmist. Planeeritud on sidetrass (multitoru 14/10 ja kaabel min Ø6mm) ELASA sidekaevust 037K09. Sidetrassi (multitoru ja kaabli) toomine sidekaevu 037K09 võib toimuda vaid ELASA volitatud esindaja, AS Connecto Eesti, juuresolekul. Sidekaevu 037K09 tuleb jätta kaablivaru 15 m.

Tehnovõrkude joonisel on näidatud sidekaablite põhimõttelised asukohad. Sidekaablite täpsed asukohad ja paiknemine määratakse edasise projekteerimise käigus.

4.8 Gaasivarustus

Gaasivarustuse ühendamiseks on väljastanud tehnilised tingimused AS Gaasivõrgud (11.04.2025 nr 3-6/88-25, vt Lisa 2) ja Energate OÜ (19.03.2025 nr T-667, vt Lisa 2). Planeeringus on kajastatud kaks varianti gaasivõrguga liitumiseks.

AS Gaasivõrgud poolt väljastatud tehniliste tingimuste alusel on krundi gaasiga varustamiseks ette nähtud ühenduspunkt projekteeritud „B“-kategooria gaasitorustikust (projekti koostanud HeatConsult OÜ, töö nr OU1052) Kohila liiklussõlm 41401 kinnistul (31701:001:2278). Ühenduspunkti vahetusse lähedusse krundipiiri äärde on ette nähtud maakraaniga liitumispunkt.

Teise võimalusena ala gaasivarustuse ühendamiseks on Energate OÜ poolt väljastatud tehniliste tingimuste kohaselt ette näha liitumispunkt (sulgeseade) Urge tee T1 kinnistule 1 m kaugusele krundi piirist. Põhitorustikuga ühendamise punkt asub Tööstuse ja Sõtka tänava ristmikul, alast ca 350 m kaugusel.

Gaasipaigaldis tuleb planeerida maa-alusena teelas ja vastavalt „*Seadmeohutuse seaduse*” ja teiste Eesti Vabariigis kehtivate normdokumentide nõuetele. Gaasipaigaldise välisosa tuleb projekteerida rõhule MOP=5,0 bar. Hüdraulilise arvutuse aluseks tuleb võtta maagaasi rõhk liitumispunktides OP=2,5 bar.

Tehnovõrkude joonisel on näidatud liitumispunktide ja gaasitorustiku paiknemise põhimõttelised asukohad. Torustike ja liitumispunktide täpsed asukohad ning paiknemine määratakse edasise projekteerimise käigus.

4.9 Küttevarustus

Küttevarustuse koostamise aluseks on võetud SW Energia OÜ poolt väljastatud tehnilised tingimused (14.02.2025. a, vt Lisa 2).

Planeeritud krundi liitumispunkt on ette nähtud Urge tee T1 kinnistule. Planeeringule väljastatud tehniliste tingimuste kohaselt on olemasoleva kütetorustikuga ühenduspunkt (ca 350 m kaugusel) Tööstuse ja Sõtka tn ristmiku juures (Urge tee T1 31701:002:0432 haljasalal) olevast magistraaltorustikust. Kaugküttevõrk näha ette häiresüsteemiga varustatud eelisoleeritud terastorudest.

Tehnovõrkude joonisel kajastuv kütetorustiku paiknemise lahendus on illustratiivne. Torustiku paiknemise täpsed asukohad ja lahendus määratakse edasise projekteerimise käigus.

4.10 Elektriautode laadimistaristu

Detailplaneeringu elluviimisel tuleb arvestada elektriautode laadimisjaamade ja laadimiskohtade kavandamise vajadusega. Vajalike laadimiskohtade ja laadimispunktide arvu määramisel tuleb lähtuda kehtivtest seadustest. Laadimiskohtade ja – punktide asukohad ja tehniline vastustus lahendatakse ning määratakse edasise projekteerimise käigus.

5 KURITEGEVUSRISKE VÄHENDAVAD ABINÕUD

Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused on koostatud standardi EVS 809-1:2002 *Kuritegevuse ennetamine. Linnaplaneerimine ja arhitektuur. Osa 1: Linnaplaneerimine alusel.*

Läbi planeeringu on võimalik tuua välja mõned probleemid ja anda soovitused edaspidiseks projekteerimiseks ning turvalisuse tõstmiseks. Loomulikult ei paranda planeerimine üksi eksisteerivat kuritegevust. Vajalik on ka piirkonn elanike huvi ja initsiatiivi. Turvalisem keskkond on materiaalsele ja sotsiaalsele keskkonnale suunatud ohutus- ja julgeolekupoliitika tulemus.

Peamised riskid käesoleval planeeringualal võivad olla vandalism, vargused, sisse murdmised. Järgnevalt on antud mõned soovitused võimaliku kuritegevuse vähendamiseks.

Korrashoid on üks tähtsamaid tegureid. Keskkond, mis on korras on ka turvaline ja seal on meeldiv viibida. Korrashoiu kõrge tase paneb eeldama, et alal on tugev järelevalve ja vähendab seega kuriteohirmu. On tähtis, et piirkond ei jääks hooletusse ega peletaks sellisena eemale kohalikke elanikke. Halvasti korras hoitud või mahajäetud paigad võivad luua mulje ohust, sest hõivatuse puudumine võib olla sotsiaalselt korraldamata naabruskonna puuduseks.

Ehitustegevuse lõppedes tuleb alad kohe korrastada ja lõplikult viimistleda. Head mõju avaldab ala kiire koristamine (prügikonteinerite regulaarne tühjendamine, graafiti seintelt eemaldamine jne), tahtliku kahjustamise tõenäosus on palju väiksem.

Nähtavus ja vaateväli. Hea vaateväli hoonete akendest hoovidesse vähendab salajasi vargusi. Turvalisust parandavad valgustatud hoovid, parklad, teed ja majaanised. Varastele ei meeldi tegutseda hästi valgustatud kohas. Ideaalsed on sensorite või infrapunakiirguse abil töötavad välisvalgustid, mis lülituvad tööle, kui nende välja satub mõni liikuv objekt.

Vargused ja naabrivalve. Hoonete välisüksed ja aknad peavad olema korralikud ja tugevad (nt metalluksed ja turvaaknad). Olulist mõju avaldavad uste ja akende vastupidavusaeg murdvarguste katsete suhtes. Võimalik on kasutada lukustatavaid aedu. Kuid kõige parema tulemuse tagab pidev järelevalve hoonete ligiduses ning hoonetele paigaldatud turvauksed ja aknad ning signalisatsioon.

6 PLANEERINGU ELLUVIIMISE TEGEVUSKAVA

Detailplaneeringu lahenduse kohaselt rajatakse alale ärihooned (kauplus, toitlustus) koos teede ja parklate ning neid teenindavate tehnovõrkudega.

Planeeringu elluviimiseks tuleb teostada järgmised toimingud:

- Katastriüksuste moodustamine.
- Lepingute sõlmimine ja vajadusel servituutide seadmine, millele vastavalt toimub arendaja poolt juurdepääsuteede ja tehnovõrkude väljaehitamine.
- Tehniliste tingimuste taotlemine tehnovõrkude, -rajatiste ja teede/parklate projekteerimiseks.
- Teede/parklate ning tehnovõrkude projekteerimine ning ehitamine. Ristumiskoha puhul tuleb taotleda EhS § 99 lg 3 alusel Transpordiametilt nõuded ristumiskoha projekti koostamiseks.
- Projekteerimistingimuste taotlemine. Kui kohalik omavalitsus annab planeeringualal projekteerimistingimusi EhS § 27 alusel või kavandatakse muudatusi riigitee kaitsevööndis, siis tuleb kaasata menetlusse Transpordiamet.
- Hoonete projekteerimine. Hoonete projektide eskiisid tuleb kooskõlastada Kohila Vallavalitsusega enne ehitusloa taotlemise menetlust.
- Ehituslubade taotlemine hoonete ehitamiseks. Kõik arendusalaga seotud ehitusprojektid mille koosseisus kavandatakse tegevusi riigitee kaitsevööndis ja Kõik riigitee kaitsevööndis kavandatud ehitusloa kohustusega tööde projektid tuleb esitada Transpordiametile nõusoleku saamiseks.
- Hoonete ehitamine.
- Ala heakorrastamine.
- Kasutuslubade taotlemine rajatud hoonetele ja rajatistele. Ehitiste kasutamise otstarve määratakse ehitus- või kasutusteatisel esitamisel või ehitus- või kasutusloa andmisel (vastavalt majandus- ja taristuministri 02.06.2015 määrusele nr 51 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“), detailplaneering ehitise kasutamise otstarbeid ei määra.